

Salća Halas
POTOP

Beograd, 2021.

Salća Halas

POTOP

S poljskog prevela Milica Markić

prozna poema o kraju sveta
razložena kao duga,
na rate

mom prelepom gradu

UVOD

Nije ovo poezija nego proza.

Samo tako izgleda, kao zapisana u stihu.

Zato se zove poema.

Prozna, dugačka.

Razlog je prost, fiziološki.

Gospođa Halina, Ta Koja Pripoveda, govori u prozi,

ali dugo boluje od srca i pluća

i zbog toga se slabo provetrava.

Tako joj je kazao pulmolog –

slabo se provetravate,

teško ćete se izraziti.

Kad se izražavamo, moramo da hvatamo vazduh,

te pauze u tekstu tome služe.

Njih tri znaju:

gospođa Halina, Ta Koja Zna, i Koja Pripoveda.

Halina pripoveda, a Peking se urušava

tone kao lanjska zlatnica u mrkli mrak.

Puca, osipa se, šùplja.

Suše se stabla, u zamršeno korenje ne probija se vazduh.

Vetar duva,

a voda se čas ledi, čas teče.

Gospođa Halina predviđa potop.

Predviđa ga, iako je veštica u ovoj priči

baba Švajcerova.

Već su se okotili vučići koji će pojesti Sunce i Mesec.

Događaji će probuditi Zver i ona će izići iz dubina.

A do tada, Snevači treba da odsanjaju svoje.

JADIKOVKA

Tresak, prasak,
treska,
mačja dreka.

Tresak, prasak,
vriska,
mačja skika.

Zoškina noga promašuje stolicu,
sijalica ispada iz ruke, Zoška pada preko mačke.
Sijalica razbijena, mačka se iskobeljala.
Iskobeljala se i Zoška.

Malo zatim u zidovima
nastaju pukotine
i šire se.

Pucaju plafon i patos,
kredenac se odmiče od zida,
i stenje sve dok se ne osloni o sto.
Zadrhtala stakla ispadaju iz prozora.

Patos se provaljuje.
Kuća uzdahne, obnevidi i raspukne se.
Mačka zbriše kroz zazidan prozor,
a po podu se izlije potok.

BILI SU ZNACI, POUZDANO ZNAMENJE

Sva sreća da su se ta vrata posle mogla otvoriti,
sva sreća.

Zoška se iskobeljala.

S obzirom na okolnosti,
moglo je biti triput gore i crnje.

Bili su znaci, pouzdano znamenje.

Sad se tačno vidi kako je dotle došlo.

I kraj se jasno nazirao.

Još se nije rodio takav koji je zajazio vodu.

Lepo sam rekla onima iz vodovoda,
neka nesreća ima da nas strefi od te vode.

I tako sam, ko s pometnog gumna
predskazala ja,

Halina Pigulova.

Proročica, alijas Sibila.

Prorekla sam, nema sumnje.

Mada je veštica u ovoj priči baba Švajcerova.

Tako je bilo.

Mutna voda odnela.

PRAVA PODZEMNA REKA

Ponovo zovem nadležne iz vodovoda
da hitno zaustave dotok,
jer se ženi izlila reka u kući,

prava podzemna,
kao ona na pet slova u ukrštenici,
Stiks.

Sem reke nastao je i vodopad.
Ne baš Nijagara, cirka pola metra,
to je za kuću gadna raselina,
njome voda otiče u slapu
i pravac u tu crnu rupu.

Kući više spasa nema,
a Zoška bi mogla izneti svoje stvari
ako reka stane.

Od ovih iz vodovoda nema leba.
Vrte uvek istu ploču
da je posed privatni a ne gradski.
Da na privatnom možeš i okean
da izliješ ako ti je volja.

Slepi ostaju
za nerešene sudske sporove.
Voda zato i šiklja
jer se ne zna šta je čije.
Briga njih, na sve se oglušuju.

Danas mnogi kubure s privatizacijom.
U samoj Varšavi, recimo, onoliki sudski postupci!
Ma, opšte rasulo.

A ovde, kod nas, ne samo što je potop,